

Dels, den 31. mars 1942.

Krigsoversikt

Alle beretninger går ut på at den mentale forandringen som harfunnet sted i det engelske storfund i løpet av de par siste maneder er meget dyptgripende. Virkningen av regjeringsomdannelsen har virket stimulerende på hele det britiske folk, noe som kan komme til å gi seg overraskende utslag i løpet av de nærmeste maneder. De 15 øyenvitners beregning om mishandling og tortur i norske fengsler, som fra den svenske pressen har gått over hele den frie verden, har sammen med utenriksminister Edens redeggjørelse for de japanske grusomhetene i Hongkong hatt en sterkt ansporende virkning på de tiltak som trefies i de allierte land for å gjennomføre den totale krigsføring.

En parallell utvikling finner sted i U.S.A., hvor den offensive krig så langt begynner å gjøre seg gjellende. Omdannelsen av hele det veldige amerikanske industriapparat til krigsproduksjon har foregatt med en forblissende effektivitet. Det er blitt ryddet kraftig opp i hele den øverste militære ledelsen, - i løpet av et par maneder har man trukket konsekvensen av den moderne krigsførsel, mens det i England tok flere år.

Den viktigste politiske begivenheten i det siste er Støfjord Cripps misjon til India, der han skal forelegge for de ledende hinduistiske grupperinger et forslag fra den britiske regjering. Cripps er kanskje den av de mere fremstående britiske politikere som mest hensynsløst og radikalt har angrepet den offisielle britiske politikk overfor India, og hans reise viser kanskje klarere enn noe annet hvor grundig krigen har ryddet opp i gamle engelske fordommer og foreldete politiske forestillinger. Vi har grunn til å vente at det vil bli funnet en løsning på det indiske problem, som også vil føre med seg en full milit  r  innsats fra det indiske folks side. Ennå er det ikke forsøkt å ~~XXX~~ skape en volksom forsvars Kraft i India som japanerne forgjerves vil renne hodet mot.

Mange ting tyder på at heller ikke amerikanerne akter å holde seg på offensiven i Stillehavet lenger. På amerikansk hold blir det sterkt betonet at nå er nederlagenes tid snart forbi, snart skal japanerne få begynne å ta til sine tapte posisjoner.

I Europa har situasjonen et preg av stille før stormen. I de fasistske land ventes befolkningen seg alt av den kommende varofensiven når Hitler igjen lovet den avgjørende seier, det kan vel ikke enda en gang være tomme ord. Ofensiven mot Kaukasus kan tidieligst sette inn i april, sannsynligvis ikke f  r i mai, - det blir enda to t  ngem  neder år vente, og russene kan komme dem i forkjøpet. Men s  leng   kan offensiven i Middelhavet ikke vente, i mai er det allerede for varmt til operasjoner i storre omfang. Er ikke Suez falt innen denne tiden, er slaget tapt for tyskerne. Forst  big blir det fra denne fronten målet om vellykkede britiske framstøt inne i arkenen, men samtidig opplyses det at Rommel har fått overordentlige store forsterkninger. Den tyske offensiven kan bringe ubehagelige overraskelser, selv om en nok kan føle seg temmelig trygg på at Suez vil holde.

Hvor utrolig det enn kan høres, kommer det stadig meldinger om tyske forberedelser for et angrep på Tyrkia, og engelskm  nnene treffer omfattende forsvarstiltak langs den tyrkisk-syriske og den tyrkisk-irakske grensen. For å få ungarere og romanere til å stille ytterligere troppstyrker til disposisjon, har Hitler lovet Ungarn mesteparten av Serbia og Romania skulde få Odessa, Bulgaria er lovet europeisk Tyrkia (bortsett fra Istanbul). Men det ser ut som han har hatt lite hell med seg. Tyrkia er riktignok ingen militær stormakt, men en m  rke med det Tyskland må stille minst 2 millioner mann med fullt utstyr form  rkunne tvinge Tyrkia i kne. En har vanskelig for å forstå hvor Hitler skulde ta disse armene fra, og det kan derfor være at hele skuespillet bare har til hensikt å tvinge tyrkerne til frivillige innr  m  lser. Forst  big ser det ikke ut som om dette vil lykkes.

• 18 •

I sjøkrigen kan tyskerne framvise betydelige resultater, men samtidig stimuleres de amerikanske krigstiltakene. Tonnesjespørsmålet vi ikke lenger kunne reise noen avgjørende vanskeligheter, og den nye britiske luftoffensiven vil etter hvert få en lammende virkning på den tyske ubåtkrigens.

Tyskerne vil marsjere mot Kaukasus og den nære Orient, mens de sannsynligvis har oppgitt framstøtet mot fransk Nord-Afrika. Vichy har overfor den amerikanske regjering sterkt understreket sin nøytralitet og forsikret at fra nå av vil det ikke lenger forekomme sendinger av krigsmateriell etc. gjennom fransk område til Libya. At disse løfter til en viss grad er alvorlig ment framgår av tyskernes forbitrelse. Tilbake står muligheten av et tysk invasjonsforsøk i Storbritannien. En har hit til betraktet en slik mulighet som utslukket, men det kan likevel være av interesse å nevne en uttalelse av general MacNaugthon, som er sjef for de amerikanske styrkene i England, at et slikt invasjonsforsøk i løpet av våren er overordentlig sannsynlig.

Hva de allierte vil komme til å foreta seg på den europeiske front i løpet av de nærmeste månedene, kan en ikke ha noen mening om, men et blir betont at de allierte vil gå til offensiven med alle vapenarter. Det har sikkert en symptomatisk betydning at sjefen for den amerikanske flåtenes operasjoner Stark, er blitt utnevnt til sjef for de amerikanske flåtestyrkene i europeiske farvann. Likevel må sannsynligvis den viktigste allierte offensiven foregå i luften, og her er rekken av angrep allerede åpnet. Det er ennå gitt for få detaljer om den siste ukes flyangrep på Vest- og Nord-Tyskland, men det blir i hvert fall meddelt at de i voldsomhet langt overgår alle tidligere angrep.

Ostfronten.

Det måtte virket temmelig lite stimulerende på det tyske folk at Hitler bebudet de bolsjevikiske armeers undergang i løpet av sommeren, når han allerede den 3. oktober forkynte at de samme armeers slagkraft allerede var tilintetstilt. Tyskerns eneste håp, at russernes pagang i vinter har tappet de russiske armeer for all kraft, bygger på en katastrofal illusjon. Det som har funnet sted, er hva Timosjenko har kalt en "opslitningsoffensiv" hvis hensikt det har vært aldrig å gå tyskerne fred. De russiske generaler har aldri tenkt seg at et avgjørende gjennombrudd i de tyske linjene ville være mulig i løpet av vinteren, og de har derfor også bare hatt relativt små styrker i kamp.

I mars har kampane på Østfronten i noen grad vokset i omfanf, samtidig går det også fram av meldingene at de tyske tapene er økt sterkt i det siste. Fra offisielt tysk hold er det kommet nye fantastiske oppgaver over de tyske tapene: fra 1. september 1939 til 1. desember 1941 skal tyskerne i alt ha mistet 986 000 mann, i falone, sårede og savnede, derav 720 000 fanger som før startstedet igjen skal være i kamp. Offentliggjørelsen av slike tall ligger hinsides all rasjonell propaganda, men de har sin interesse i en henseende, nemlig sammenholdet med de tyske tapene for de etterfølgende 2 måneder: 450 000. Det gir et bilde av forholdene at tyskerne er nødt til å gi så "store" tall for et tidsrum som har betydd "innstilling av fientlighetene i løpet av vinteren". Ut av de meget knappe russiske meldinger kan en lese en utpreget optimistisk stemning når det gjelder de kommende måneders kamper. De hårdeste kamper foregår fremdeles på Svirronten, hvor grunnlaget for den tyske offensiven mot Kaukasus holder på å rives vekk. I den siste uken har russerne særlig gatt på nord for Stalino, hvor de tyske armeene er kommet i en ytterst vanskelig stilling, og på Krim hvor russerne angriper kraftig på Kertsj-halvøya. Det kjempes fremdeles bittert om Charkovs ytre forsvarsverker. Ringen om de 16 tyske civilsjoner i Vjasma-avsnittet er næsten fullstendig, og to armeene står bare 30 km. fra hverandre, og både jernbanen og autostredaen mellom Vjasma og Smolensk er øvskaret. Det forefigger dessuten en uoffisiell melding om at Jelna, 80 km. fra Smolensk, er falt etter en maneds kamper. Russerne har brutt gjennom Rjjevs forsvarsverker, kamper foregår nå i byens utkanter. Kampane i Staraja-Russa avsnittet foregår med

uminsket kraft, store tyske følsterminner skal tilbake med inn i landet de erme til undsetning, men uten helse. Denne arbeidet er ikke spilt ut i en rekke mindre grupper, som blir tilintetgjort en etter en. 74 tyske fly som skulle bringe fram forsyninger, er blitt skutt ned. Fra Leningrad-fronten blir det meldt om et russisk framstøt i sørvestlig retning mellom Leningrad og Novgorod, men detaljer mangler.

Langs hele fronten hersker fremdeles en meget sterk kulde, som om natten går ned til 30 - 40 grader. På sørkysten av Krim er våren begynt, men straks nord for Jajla-fjellene meldes om snøstormer. Vinteren har brakt et uhyggelig kaos i de tyske forbinnelseslinjene, som bl.a. har gitt seg utslag i skutt lokal matmangel. Dette kaos blir ikke minsket ved de tallrike russiske geriljastyrkene, og ved de falskjermtropper som i voksende tall slippes ned bak de tyske linjene. De foreligger bekrefte fra tysk hold på at den tsjekkiske sabotasjen i de böhmiske rustningsfabrikkene er overordentlig effektiv, og det blir også meldt om hvorledes polske geriljastyrker stadig zuelegger forbinnelseslinjene til østfronten. I Jugoslavien holder de frie serbiske styrkene fremdeles sine områder tross de 5 tyske og 7 italienske divisjoner som har gått til angrep i hele vinter, og den høye konge av Kroatia sitter fremdeles i Italia mens hans soldater slakter ned den kroatiske befolkning i tusenvis.

Det fjerne Østen.

I de 3 månedene kampene i Stillehavet har vart, har japanerne oppnådd forbløffende resultater, men de er nå stilt overfor viktige avgjørelser når det gjelder den videre krigsførsel. Tyskland ønsker først og fremst at Japan skal slutte seg til den tyske varoffensiven, d.v.s. enten at det skal gå til angrep på Sovjetunionen eller på India, eller heist begge deler. Det foreligger imidlertid liten begeistring for dette i japanske kretser. De ønsker en først og fremst å befeste det som er vunnet, før de allierte kan gå til motoffensiv. De resultater som er nådd, er vunnet ved overrasking, de har medført meget store tap, og japanerne innbilder seg ikke at de områder som er erobret, er fullt ut behersket. Japaneren må frate motstanderen hans siste oppmarsjområder og opprette de nødvendige basene før de er blitt underlagte både til sjøs og i luften, noe som ikke kan forhindres. En rekner med at japanerne på disse 3 måneder har mistet 1/5 av sin krigsflåte 1/5 av sin handelsflate og 1/5 av sine fly og vel en kvart million mann. Fra tysk hold opplyses det at japanerne har 2 ½ million mann under vapen, men derav er halvannen million i Mandsjukuo og Kina. En må imidlertid gå ut i fra at nye armeer kan stilles på bent. Nar det gjeller krigsmateriellet kan en derimot ikke regne med noen erstatning. Den japanske flyproduksjon er f.eks. 300 fly i maneden, d.v.s. tilstrekkelig til å opprettholde en flystyrke ved frontene på i alt 1000 fly, - femteparten av hvad U.S.A. produserer i løpet av en måned.

Kampen om Australia er åpenbart allerede i gang med landssettingen på New Guinea, hvor det skal stå 50 000 japanere, mens atskillig større styrker sies å være underveis. Japanerne har mistet meget hårdt motstand både i luften (de har hittil mistet 19 transportskip og 5 krigsskip ved New Guinea) og til lands. De japanske tropper rykker fram mot hovedstaden Port Moresby på sørkysten.

Fra de alliertes side blir det lagt stor vekt på forsvarer av Australia. Det er kommet fram store amerikanske forsterkninger, både av fly og tropper, og general Mac Arthur er blitt utnevnt til sjef for hele det australske forsvarsområdet. Ialt rekner en med at de allierte har 400 000 mann i Australia, som i motsetning til troppene i Malakka og på Java er ganske bra utstyrt med moderne vapen. Det vil være vanskelig å hindre en japansk landnæring på det australske fastlandet, men det er meget tvilsomt om det kan lykkes for japanerne å erobre de viktigste østlige delene.

I vest har japanerne erobret storstedelen av Neare Burma med Irrawaddy og den siste betydelige havnebyen Bassein. Dermed er de allierte praktisk talt avskåret fra å sende forsterkninger av forbinnelseslinje-

ne til lands er omrent uforekommelige. Dette gjelder imidlertid også i denne henseende når man tenke på å rykke videre til India landeveien. Istedet vil de forøvrigt nøy seg med å rykke nordover mot Manchuria, som de enda er 400 km. ifra.

Det foreligger en mulighet for at japanerne fra havnen på Malakka og Sør-Burma vil foreta et angrep på India. Dette vil i tilfelle være utslag av en japansk desperasjon, et uttrykk for at de ingen sjanse har til å kunne holde de områdene de har erobret, og deriblitt bør ha den utvei å støtte Tysklands kamp ved en hensynsløs selvopofrelse. Den mulighet skal en ikke utelukke.

Det sansynligste er imidlertid at japanernes volusomme ekspansjon nå snart er slutt og at vi går inn i en stillstansperiode med noenlunde faste fronter i Burma og eventuelt Australia, mens japanerne igjen konentrerer seg om Kina.

vVv

Tysk logikk.

Dat er litt vanskelig for et allinnelig menneske som ikke har en germansk konstruert hjerne fra 6 års alderen, å forstå den tyske propaganda. De kjemper for den germaniske rases verdensherredømme, sammen med japanerne og mot de fleste germaniske folk. De overfalt Russland for å redde oss fra bolsjevikenes rødsler, men da de i 1940 overfalt oss, var de bolsjevikenes beste venner og forbundsfaller. Var det knakkje for å redde bolsjevikenes fra nordmannenes barbarit at de overfalt oss? De kjemper Europas Kamp for å redde verdensdelen fra asiaternes erobringslyster, i forbund med japanerne, som er Asiens eneste erobringslyster. De kjemper for et av sine hovedkrigsfolk, som er a få av tyske kolonier tilbake, sammen med japanerne, under feltropet: "Asia for asiaterne - ut med den hvite mann."

vVv

Teateramnederne i Aftenposten og Dagbladet, Anton Rønneberg og Einar Skavlan, er avsatt av N.S. på grunn av sin kritikk av nazigjesten Johan Hauge i Nationalteatrets "Det nye system". Istedet er ansatt 2 nazister Boeck (som er ansatt i teaterdirektoratet) og Kringkastings berømte overlærer Øystein Orre Eskeland.

vVv

Eyvind Mehle er kommet opp i det i Kringkastingen. Han hadde forleden en diskusjon med den nazilandsmandebetjent som er blitt sjef for foredragssavdelingen og da de to ikke var enige trakk Mehle opp en revolver av sin skrivebordskuff og truet mannen. Han meldte dette til den høyeste tyske leder av Kringkastingen og Mehle fikk seg næren lvorlig sak på halsen. Han må syensynlig føle seg helt trygge i sin stilling.

vVv

Skibsreder Johan Stenersen som er tilsatt som direktør i Norges Rederiforbund, holdt forleden i en stor selskap i sin nye villa på Ullernåsen. Tilstede var en rekke av formannenes frønne menn. For anledningen hadde Stenersen av Vinmonopolets direktør Wist fått adgang til å kjøpe inn et lager på 100 flasker, deriblant 12 flasker original whisky, 8 flasker Cognac, 8 flasker Gin og resten i likører, vermouth, tyske viner og franske rødviner. Johan og Gunnar Stenersens bror Rolf har møttet drap til Sverige fra nazibrødre truet med å anmeldte ham for norsk virke. Fra tidligere har de to nazibrødre sin eldste bror Carl som major i den norske hær i England.

vVv

Krigsfangene. Fra offisererne som ble sendt til Tyskland er de første brev nå kommet. De forteller at de er vaksinert 3 ganger mot tyfus.

vVv

jen var fritt. Da ville han slippe å se sitt navn i sammenheng med men vi ikke regner for norske. Den tid vi gjennomlever er streng og hard. Det er derfor en logisk selvfølge og da vi må finne oss i, at vi blir malt med strenge mål.

vVv

Ukens citat fra Quisling: Russland og vi - 1930 utgaven

"For liv, frihet og eiendom finnes i Russland ingen sikkerhet når statens interesser er innviklet, rent bortsett fra personlige maktmisbruk, som forekommer ofte nok. De alminnelige borgelige friheter som menneskeheten har tilkjempet seg gjennom arhundrevis kamper og revolusjoner er ophevet. Rett i Russland er ikke hvad vi forstar ved rett, men det som menes å gagne, Sovjetforbundet o.s.v. Nar som helst kan du det politiske parti komme å hente deg, ransake dine gjemmer, konfiskere hva du enten mattede eie, underkaste deg pinlige forhør, holde deg kort eller lenge i overfyldte fengsler,... Og uten at du behøver å ha gjort deg skyldig i noen forseelse mot rimelig meneskliggåxxx lever. Politiske hensyn - ofte uten enhver positiv betydning - er nok, eller svak mistanke eller falsk angivelse, ufersiktige uttalelser, mislikt politisk eller religiøs holdning. Bolsjevikene har også oppattet den fordommelige om enn effektive metode å bruke gidsler og represasjoner."

Slik skrev "føreren" om Russland i 1930. Idag er det den mest treffende skildring av de forhold han og hans medforrædere har skapt i Norge.

vVv

Angiver.

Det er svires mot Jervle (Jarle) Gutteberg, Ski. Han er kontrollør i Akers elektrisitetsverk, og har som sådan adgang til private hjem. Han har allerede flere "offer" på sin samvittighet.

vVv

Det forberedes en arkitektkonkurranse om ny Østbanestasjon i Oslo. Komissær Essendrop har oppnevnt en N.S. jury av byarkitekt Rose, arkitekt Gunnar Hoel og Bratlie.

Det er en selvfølge at ingen norsk arkitekt deltar eller henter program.

vVv

Drammen har fått sin "svartebørsak".

Skolen har tatt en meget sensasjonell vending. Det viser seg at hevemannene som er arrestert er N.S.-brødrene Mile og den grovstripete Halvorsen.

De har drevet en meget omfattende "snikhandel". "Rygggraden" i deres handel har dog vært tekstilvarer og brennevin som er stjållet fra tyskernes lagere. tre tyskere, to offiserer og en menig soldat er arrestert og ført til Oslo.

Andre impliserte som ennå ikke er arrestert er N.S.-restauratørene Larsen (Rude Mølle) og Eggum (Bitania), N. S. medlemmene og bilsvinlener Ola Norstad og Erling Miles svigerfar, ordføreren i Skoger, Einar Hjelmsz.

vVv

Lærerne.

To dager i trekk ble de 70 lærere i Oslo og Aker som er iagmt "pliktretts" innkalt til Uranienborg skole for å få beskjed om hvor de skulle sendes hen. Alle møtte presis til fastsatt tid, hvilket synlig forbløffet N.S., som ikke visste hva de skulle gjøre med dem, men bare sendte dem hjem med beskjed om "å holde seg klar". Det lurer til å være meget vanskelig for N.S. å få anbragt lærerne noe sted. Opprinnelig skulle de vært sendt til Dalen i Telemark på veiarbeid, men ingeniørene der har nektet å ta dem. De kan ikke skaffe dem mat sier de, der finnes ingen brakker og dessuten må de ha fagfolk og ikke åndsarbeidere, hvis de skal få arbeidet skikkelig gjort. Da tyskerne engang for alle har gitt beskjed om at der skal fares varsomt med ingeniørene, tør N.S. selv sagt ikke insistere, og har lat den plan falle. Nå leter de nervøst etter et annet opholdssted for sine 70 straffarbeidere, men hittil har de synlig ikke hatt hell med seg.

vVv

Undervisningen.

Lærerne har enstemmig besluttet å bøye seg lojalt for Departementet bestemmelser om brenselsferie. D.v.s. at de inntil 1. april - da utløper deres lønn - avstår fra å gi barna privatundervisning. Men efteden dager de ikke lenger underkastet skolens lover. Da er de ifølge den nye forordning avsatt som tjenestemann og er privatmennesker. Og som sådanne kan ingen forby dem å undervise - likesalitt som en kan forby en lærer om han er aldri så mye frattatt sin stilling, å hjelpe en syk. Alle lærere landet over, er fest besluttet på, etter paske å gjenoppta privatundervisningen - koste hva det koste vil, N.S. burde ro seg i land, før det blir for sent, og tenke på at det byr på visse praktiske vanskeligheter å sette fast 13 000 lærere.

vVv

Den nye finansrådmann.

Oslo Kommunes nye finansrådmann etter Hartmann, hvis eminente dyktighet var viden kjendt, er en - selv for en N.S. mann å være - mer enn almindelig obscur herre ved navn Müller-Poulsen. Forretningsfolk som har hatt med ham å gjøre betenker seg ikke på høylydt å stemple ham som en tvers igjennom sjofel person, hvis svindlerier og upålighet for lengst burde brakt ham bak lås og lukke.

vVv

Presse-samband.

Nå er det journalisterenes tur til å gå til aksjon, en av de nærmeste dager vil alle pressefolk melde seg ut skriftlig av sambandet, på samme måte som lærerne og de andre har gjort. Også her er fronten fin.

vVv

Tyskland idag.

En pålitelig mann som var i Tyskland en tur før jul og en tur nå, forteller at forskjellen vår påtagelig. Kommunikasjonene dermede er brutt fullstendig sammen.

vVv

Strømtyv.

Den beryktede rektor Chr. Waage, redaktør av Norsk Artikeltjeneste og innsatt rektor ved Ullern Skole, er blitt knepet i strømtyveri, han hadde sely montert en ledning, og da han ble oppdaget, sa han at han måtte ha strøm til sin sonns hirdmyster i kjelleren.

vVv

Flesketøy.

En jordbruks-^{vær} av prispolitiet siktet for døvlig salg av kjøtt. Han vegret seg i dat lengste med å oppgi kjøperens navn, men da politiet gikk meget sterkt inn på ham, opplyste han at det var minister Hæglin. Man venter at saken vil bli dysset ned.

VVV

De såkalte "biskopper".

Etter at flere av de utnevnte domproster (og "fungerende biskopper ved hjelp av sykemeddinger) har trukket seg, ser listen na slik ut: Oslo - Cahon, Agder - Hansteen, Hamar - Falch Hansen, Stavanger - Kvesnes, Rjødgård Dagnion Zwilgmeyer, Nidaros - Roth og Halogaland - J. E. Siverstøen. Alle prester og geistlige neglisjerer fullstendig de skrivelser som kommer fra disse nazibiskoppene.

VVV

En mann som oppholdt seg i Vardø under det russiske (ikke engelske) bombardement, som fikk til ulykken på sykehuset deroppe, forteller at alle i byen var klar over at en slik ulykke måtte skje hvis der kom noe angrep på tyskerne i byen. Tyskerne hadde nemlig lagt sin brakkeby helt inn til sykehusets vege. Mellom sykehuset og de nærmeste tyske barakkene gikk det både en ganske smal vei. Dessuten hadde tyskerne plassert et ammunisjonslager mindre enn 100 meter fra sykehuset. Dette hadde de syensynt gjort for å sikre beskyttelse i sykehusets nærhet, fordi antallet av beskyttelsesrum i Vardø var så minimalt at de ikke ville rumme mer enn mestet få av de tyske soldater som var stasjonert her. Da angrepet kom gikk ammunisjonslagret i luften. Praktiskt talt hver eneste barakke gikk ned, hundrevis av tyskerne ble drept - og med sykehuset gikk det også forutsett. Man vil huske at det tyske komiteet nevnte at en tysk soldat var omkommet under angrepet. Den mann som opplevde angrepet og som dagen etter forlot byen og brukte 10 døgn på veien til Oslo kunde forspørre folk i Oslo om det som var skjedd to dager før det tyske komiteet ble utsendt. Det tok ikke tyskerne nesten 14 dager å få istand med meddelelse de kunne by offentligheten.

VVV

De store skogene i Finnmarken - også plantningen i de værhårde strøkene langs kysten - verneskogen - har tyskerne hugget ned og raset for føte. Det vil ta menneskealdre å få skogen til igjen der nord og høvdisse skogene betyr for klimaet og for levemulighetene i det nordlige Norge, det kan bare de fullt ut skjønne som skal leve der oppe i arene fremover. For noen år siden da russene hugget skogene i Østmarken på samme hensynslag måtte ver tykiførstfolk og den tyske fagpresse de ivrigste til å betegne fremgangsmåten som utslag av bartri og total mangel på kultur.

VVV

Den kjente stormugler Einar Sørensen er naturligvis blitt medlem av N.S. og spiller for tiden en meget aktiv rolle i partiets virksomhet i Vestfold. Man må gi Finn Halvorsen rett i det han skrev i Aftenposten nylig at "det mest risynefallende trekk ved historiens store politiske genier: Caesar, Napoleon, Hitler og Quisling, er deres enestående evne til å velge sine medarbeidere blandt de verifullest i deres samtid".

VVV

Ny lov.

En ny lov er utarbeidet. Utkastet har vært til uttalelse hos forskjellige instanser. Den simler alle gjeldende bestemmelser om straff og avskjedigelse av embetsmenn og offentliges tjenestemenn av politiske grunner. Utkastet inneholder bestemmelse om rett til inndragning av vedkommendes formue, herunder innskott i Statens Pensjonskasse. Styret for Statens Pensjonskasse har ønsket å protestere mot dette. Den lovtak-

A7

niske avdeling i Justisdepartementet har nektet å ha noe med loven å gjøre. Finansdepartementet har dog avgitt uttalelse. Den har ingen stemmelse om tvangorganisasjon. Den skal i regjeringsskonferanse den 26 og i riksråd den 27. mars.

VVV

Ingen nordmann på "norsk" og tysk film.

Det viser til å være endel uklarhet med hensyn til kino-streiken, det vi si boikotten av "norske" og tyske filmer. Vi skal derfor påpeke de viktigste punktene:

1. Norske filmer er boikottet idag fordi:

A) Alle de ledende innen filmen idag er nazister (som Sinding og kinodirektør Schibbye) eller stripete, tyskvenlige (som Tancred Ibsen). Deres produkter er derfor noe som en nordmann absolutt ikke et øyeblikk skal betale penger for å se, for på den måten understøtter jo nordmannen indirekte det湖akepartiet og den fiende han ellers setter alt inn på å bekjempe.

B) Filmene autor i voksende utstrekning karakterer av propagandistisk er nok enhentydet til den filmen om Den norske Legion som Sinding skrevet manuskriptet til.

Disse to omstendigheter burde være nok til å få enhver nordmann til å forstå at boikotten av norsk film er begrunnet, og at denne boikotten fremdeles består, fordi det ikke finnes noen som helst formuelt grunn til å opphever den.

Det er ikke det at f.eks. "Den farlige leken" og "Pulse-makeren" i og for seg er uskadelige filmer. De er det. Men nazistene innen filmen driver sitt spill med forsiktighet. Først vil de lokke publikum til å gå på kinoene som fgr og la det bli en vane. Sa vil de etter hvert liste mer og mer propaganda inn på publikum, en stadig voksende dose. Sindingss legion-film er bare en begynnelse. Nazistene vil nemlig ikke gjøre dumheten med Nationalteatret opp igjen. Her medførte de brutale og radikale forandringerne innen teatrets administrasjon at teatret ble belagt med en så alsi hundre prosents effektiv boikott. Ingenting som nazistene senere har gjort, har kunnet rette på det. Derfor vil de gjerne underledes tilverks innen filmen og prøve å gjøre pillene suket. Men det norske publikum er selvstendig tenkende, det har de to siste årenes voldsstyre framkalt nok av beviser på. Alle nordmenn vil innse at norsk film før tiden beherskes av nazistene og smatt men sikkert pizres til et redskap for nazipropaganda. Derved vet nordmennene hva de har å holde seg til. Ingen nordmann på norske filmer idag.

2. Tyske filmer er boikottet idag fordi Norge ligger i krig med Tyskland. Det vilse være unormalt og uregelig å vaskt om virkelig noen nordmann beundret eller i det hele tatt så på tyske nazifilmerprodukter idag, da nordmenn både på den indre og den ytre front ligger i en kamp for livet mot fienden. Boikotten av tysk film er en selv følge, og må holdes.

Dette til nødvendig orientering. Under nazifiseringen av norsk film har nordmenn - også nordmenn, ikke nazister - som tidligere har arbeidet i filmen og hatt etskillig med norsk film å gjøre gjennom årene lett for å bli jublede på en gal måte, slik at deres navn tar skade av det og blir sværtet. Det gjelder f.eks. Finn Bæ. Det er ikke riktig at han har skrevet filmmanuskript sammen med nazisten Schibbye. For etskillige andre velskommende kan skillelinjen ofte være vanskelig å trekke. Det kan til f.eks. sies om forfatteren Alex Brinchmann. Kritikken av hans samarbeid med Tancred Ibsen om "Den farlige leken" synes oss ikke uberettiget - det er et underlig ti duspunkt Brinchmann finner for samarbeidet med en av våre mest tyskvenlige, stripte filmfolk. Det vilde tjent Brinchmann til meget større heder om han hadde ventet med innspillingen av sin successkomedie til Norge ig-